33e jaar -- N. 168 | 3 centiemen per nummer | Maandag 18 Juni 1917

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij. -- Verschijnende alle dagen.

Drukster-Uitgeefster Sam. Maatsch. HET LICHT, Best.: P. De Visch, Ledeberg-Gent. — Red.-Adm., Hoogpoort, 29, Gent

VERORDENING

betreffende het nemen van besluiten door de gemeentenverbonden gevormd met het doel stadsbons uit te geven.

Voor de bezette streken van Frankrijk, voor zoover zij niet bij het Gouvernement-Generaal van België ingelijfd zijn, wordt er bestemd als volgt:

Eenige paragraaf

Verbonden van gemeenten, gevormd met het doel gemeenschappelijk schuldbrieven betaalbaar aan toonder, door welke de betaling eener zekere geldsom beloofd wordt (stadsbons), uit te geven, mogen hunne besluiten nemen door schriftelijke verklaringen der burgemeesters der gemeenten welke ervan deelmaken. Zij mogen eene zaakgelastigde commissie kiezen en deze machtigen de besluiten te nemen welke voor de nieuwe uitgave van schuldbrieven noodig zijn.

Grosses Hauptquartier, den 21 April 1917.

Der Generalquartiermeister,
HAHNDORFF

VERORDENING

betreffende buiten-koers-verklaring van niet toegelaten stadsbons en bestraffing van vervalschers van stadsbons.

Voor de bezette streken van Frankrijk, voor zoover zij niet bij het Gouvernement-Generaal van België ingelijfd zijn, wordt er bestemd als volgt:

§ 1. — Op grond der verordening van 1-1-16. — IIa Nr 35987 15. — is aan de in bijlage genoemde gemeenten, gemeentevereenigingen, kamers van koophandel en spaarbanken het vervaardigen en uitgeven van schuldbrieven betaalbaar aan toonder, door welke de betaling eener zekere geldsom beloofd wordt (stadsbons, enz.), met de in de bijlage genoemde uitzonderingen toegestaan. Schuldbrieven van genoemden aard, welke door andere personen of vereenigingen uitgegeven zijn of wel in bijlage als niet goedgekeurd vermeld staan, inzonderheid dus alle schuldbriefjes op minder dan 25 centiemen luidende, zijn niet toegelaten.

§ 2. — De niet toegelaten schuldbrieven worden door deze buiten koers verklaard. Zij mogen als betaalmiddel niet meer gebruikt worden.

§ 3. — Wie niet toegelaten schuldbrieven uitgegeven heeft, is verplicht ze reeds vóór het sluiten van den vrede of vóór 't begin van het door het briefje bepaalde betaaltermijn in te lossen.

§ 4. — Wie schuldbrieven betaalbaar aan toonder, door welke de betaling eener zekere geldsom beloofd wordt (stadsbons, enz.), namaakt of na de bezetting reeds nagemaakt heeft ten einde deze bons als echte te gebruiken of anders in omloop te brengen, of wie met hetzelfde doel aan echte bons door wijzigingen het aanschijn hoogerer waarde geeft, wordt met tuchthuis onder 2 jaar, in minder zware gevallen met gevangenis niet onder 6 maand gestraft. Met gevangenis gestraft wordt wie nagemaakte of vervalschte schuldbrieven — al wetende dat zij onecht zijn — in omloop brengt.

Elke poging is strafbaar. De schuldbrieven moeten verbeurdverklaard worden.

Zijn bevoegd de Duitsche militaire rechtbanken en militaire bevelhebbers.

Grosses Hauptquartier, den 6 Mei 1917.

Der Generalquartiermeister.
HAHNDORFF.

Europeesche Oorlog

In West-Vlaanderen en in Frankrijk

Uit Duitsche bron.

BERLIJN, 16 Juni. — Officieel:

Westelijk gevechtsterrein.

Front gen. veldm. Kroonprins Ruppr. v. Beieren: Weer steeg de geschutbedrijvigheid op het front in Vlaanderen eerst in de namiddaguren. Krachtig vuur lag in de streek van Hollebeke en bewesten Waasten, waar een Engelsche aanval door de gekoncentreerde werking onzer batterijen neergehouden werd. Op meerdere punten van het front in Artois kwam het tot hevige gevechten. Na de mislukking van hun aanvallen op 14 Juni l.l., des avonds, vielen gisteren morgen de Engelschen opnieuw beoosten van Loos aan. Anhaltische en Altenburgische bataljons weerden den vijand af en sloegen hem terug waar hij binnengedrongen was. Ook benoordoosten Bullecourt werden de Engelschen, die in den ochtend tot in onze tweede loopgraaf doorgedrongen waren, door een krachtigen tegenaanval weer van daar verdreven.

Hedenochtend hebben zich hier en beoosten Monchy nieuwe gevechten ontwikkeld.

Front van den Duitschen Kroonprins: Langsheen de Aisne en in het Westelijk gedeelte van Champagne nam de geschutwerkzaamheid gisteren aanzienlijk toe en bleef op meerdere punten ook tijdens den nacht levendig.

Front gen. veldm. hertog Albrecht van Wurtemberg: Verkenningsaanvallen brachten in de Lotharingsche vlakte een aantal gevangenen op.

Russisch en Roemeensch gevechtsterrein.

Geen verandering in den toestand.

Balkanfront.

De gevechtsbedrijvigheid bleef binnen matige grenzen.

GROOT HOOFDKWARTIER (Avondbericht van 16e Juni, Off.) — In plaatselijke sektoren van het Vlaandersche en Artoisfront, alsook aan de Aisne en in Champagne levendige artilleriestrijd.

De voormiddag-aanvallen der Engelschen bij Monchy en ten Oosten van Croisilles werden afgewezen. Zij hebben geene verandering aan den toestand gebracht. Van het Oosten niets nieuws.

Uit Fransche bron.

PARIJS, 15 Juni. — Officieel: De artilleriestrijd heeft voortgeduurd gedurende een deel van den nacht met tamelijke hevigheid in de streek Hurtebise-Craonne. Korte hevige aktie van de Duitsche batterijen ten suiden van Juvencourt.

Duitsche verkenningen, onder Fransch vuur genomen, hebben de Fransche linies niet kunnen genaken bij de hoogte 304, in het Bois des Chevaliers (Maasheuvels) en naar Bioncourt (Lotharingen) toe. Kalme nacht overal elders.

Uit Engelsche bron.

LONDEN, 15 Juni (Off.). — De troepen hebben bezuiden en beoosten Meessen alsmede aan weerszijden van het kanaal van Ieperen naar Komen aanvallen gedaan. Op beide punten werden al onze oogmerken bereikt. Wij namen meer dan 150 vijanden gevangen en bemachtigden één houwitser benevens zeven machinegeweren.

* * *

De oorlog tusschen Italië en Oostenrijk-Hongarije

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 16 Juni (Off.). — De strijdpauze aan de Isonzo houdt aan. Aan het Ploegenpas was de werkzaamheid van den vijand zeer levendig. Op den grenskam ten zuiden van het Suganer-dal ontwikkelden zich weerom levendige gevechten. De vijand werd teruggeslagen. In het Zebio-gebied mislukte een vijandelijke aanval. In den Adamello-sektor bemachtigde de tegenstander eenen in de gletschers vooruitgeschoven posten.

Uit Italiaansche bron.

ROME, 15 Juni (Off.). — Op het geheele front vuurstrijd. Wij hebben vijandelijke konvooien in de buurt van het station Calliano (Etsch-dal) en marcheerende kolonnes in het Terragnolo- en het Sugana-dal door ons vuur verstrooid.

Aanvalpogingen van patroeljes tegen onze linies aan de Maso zijn mislukt.

De bedrijvigheid in de lucht was vooral in Trentino groot. In luchtgevechten hebben wij twee vijandelijke toestellen neergeschoten, een bij den Monte Verena, het andere in het Maggio-dal. Twee andere hebben wij gedwongen binnen de vijandelijke linies in het Sugana-dal te landen, een vijfde is door ons afweervuur bij den Monte Zebio neergestort. Een onzer toestellen wordt vermist.

* * *

Russisch-Poolsche-Galicische grens

Uit Russische bron.

PETERSBURG, 14 Juni (Off.). — In de streek van het dorp Martisiki ten Noordoosten van Smorgon heeft een afdeeling verkenners onder bevel van drie officieren met hulp van 't geschut een ongemeen vermetele verkenning gedaan. Na bressen te hebben geslagen in de ijzerdraadversperringen van den vijand, drongen de verkenners in diens schansen, ruimden een post op, regen de vijanden, die zich verzetten, aan de bajonet en namen er drie gevangen.

In de Karpathen trachtten sterke verkenningsafdeelingen van den vijand ten Noordoosten van Rafailowka onze posten aan te vallen. Ons geweervuur verdreef hen. Ze trokken naar hun oorspronkelijke schansen terug.

* * *

De oorlog op den Balkan

Uit Oostenrijksche bron.

WEENEN, 16 Juni (Off.). — Onveranderd.

Uit Bulgaarsche bron.

SOFIA, 16 Juni. — Macedonisch front. — Meerdere vuuraanvallen van den vijand ten Noorden van Vitolia en in de Cernabogen. Levendig vuur in de omgeving van Moglena. Tusschen het Wardar- en Doiranmeer nam het vijandelijk artillerievuur tusschenpoozend groote hevigheid aan. Aan het gansche front aanvallen van vliegerverkennersafdeelingen met voor ons gunstige uitslagen.

ROEMEENSCH FRONT. — Plaatselijk artillerievuur bij Tulcea.

De Oorlog tusschen Oostenrijk en Roemenie

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 16 Juni (Off.). — Het Russische geschutvuur werd in Oost-Galicië plaatselijk sterker. Verder is niets te melden.

* * *

OP ZEE

De verscherpte duikbootoorlog

Uit Duitsche bron.

BERLIJN, 16 Juni (Officieel): 1 In het spergebied van het Noordelijke oorlogstooneel werden door onze Ubooten opnieuw 1.300 br. r. t. getorpedeerd. Onder de vernietigde schepen bevonden zich de bewapende franse stoomer «Sequana», 5557 t. de engelsche driemastschoener «Detlef Wagner» met lading cokes, alsook drie diepgeladen stoomers, waarvan twee uit begeleidingskonvooien uitgeschoten werden, en een groot zeiler met stukgoedlading naar Frankrijk. De lading der overige schepen bleef onbekend.

2. Door onze U-booten in de Middellandsche zee is weerom een groot aantal stoomers en zeilers met te samen 32.316 ton getorpedeerd geworden. Onder deze schepen bevonden zich de volgeladen stoomer «Millicent-Knight», 3553 ton, en «Boldwell» 3118 ton, die beiden uit Oostwaarts sturende begeleidingskonvooien geschoten werden; een bewapende Engelsche stoomer van den type der «Worvestershire», 7135 ton. Verder werden een bewapende fransche stoomer van 6500 ton getorpedeerd, die in eenen door twee destroiers verzekerde begeleidingskonvooi van drie stoomers voer.

De Chef van den Admiraalstaf der marine.

BERLIJN, 16 Juni. — De «Berliner Lokalanzeiger» meldt uit Genève: Volgens uit Toulon wordt bericht, is tengevolge van een brand aan boord van den grooten Britschen zeiler «Laurin», nadat de bemanning in veiligheid was, deze tot zinken gebracht.

LONDEN, 16 Juni. — De admiraliteit deelt mede: De hulpkruiser «Avenzeo» is in den nacht op 14 Juni in de Noordzee getorpedeerd geworden en gezonken. Een lid der bemanning werd door de ontploffing gedood, de overigen zijn gered.

PARIJS, 16 Juni. — Het tot militaire doeleinde benutte vaartuig «Annam», 6075 ton groot, van de Messageries Maritimes, dat in begeleiding van een eskorte vaarde, is op 11 Juni in de Ionische Zee getorpedeerd geworden. De «Annam» was in sleeptouw genomen geworden. Zij is eenige uren later gezonken.

ROTTERDAM, 16 Juni. — De «Maasbode» meldt: Het schip «Bonare» (223 br. r. ton) is tengevolge van aanvaring met eenen anderen stoomer gezonken. De stoomer «Wordsworth» uit Londen (3509 ton), die op 3 Mei van Colombo naar de Delagoabaai en Londen was afgevaren, wordt vermist. Het Urugeesche schip «Rosario» (1565 ton) is door bommen tot zinken gebracht. Verder zijn volgende schepen gezonken: «Bravore» in de Middellandsche Zee, «Holhang» (1217 ton) in de golf van Biskaya, «Bollsta» (1701 ton), 10 mijlen van de Spaansche kust en «Rosa» (85 br. t.).

ROTTERDAM, 16 Juni: De «Maasbode» meldt: De Engelsche stoomer «Pluto» en «Cito» zijn gezonken. Het zweedsch motorschip «Ludwig» met erts en machienen naar Finland werd getorpedeerd. De Russische zeiler «Koma» (417 br.-t.) is gezonken.

ROTTERDAM, 16 Juni. — De Noorweegsche stoomer «John Bakke», die van Noord-Amerika naar Rotterdam vaarde, is in de Noordzee gezonken. De bemanning is in Lerwick geland. Het is nog niet bekend, of het schip getorpedeerd geworden of op eene mijn geloopen is. Volgens de «Maasbode» zijn de Deensche schepen «Hafnia» en «Lilly», het zweedsch schip «Ada» en de noorweegsche schepen «Ybba», «Breid» en «Tordenoore» tot zinken gebracht geworden.

In het Buitenland

In Oostenrijk-Hongarije

De oorlogsdoeleinden tegen Rusland

WEENEN, 16 Juni.: Het halfambtelijk «Fremdenblatt» schrijft over de gister gedane uitlating van den «Norddeutschen Allgemeinen Zeitung»:

Wij begroeten met vreugde deze nieuwe bekrachtiging van een standpunt, dat ook het onze is. Deze verklaring zal voorzeker allen twijfel vernietigen die wellicht bestond, twijfel welke de vaste beslissing van de Duitsche keizerlijke regeering, eenen vrede met Rusland op grondslag van het princiep «zonder annexaties en schadeloosstellingen» op den voorgrond stelt. Wij stippen met onverholen genoegen deze nieuwe mededeeling van den Duitschen wil tegenover Rusland aan, die ook van zelfsprekend de onze is.

In Zwitserland

Eene weigering tot tusschenkomst

BERNE, 16 Juni. — In aanknooping aan de beslissing van den Nationalen raad en in overeenkomst met het voorstel van den Bondsraad besloot de Standenraad, de verschillige smeekschriften, die door den Bondsraad onderzocht zullen worden, om het initiatief over het tot stand brengen van eenen vrede op te nemen, geen gevolg te geven, daar Zwitserland oogenblikkelijk niet in den toestand is, de bemiddeling met uitzicht op een of ander gevolg aan te bieden.

In Griekenland

Opheffing der blokkade

ATHENE, 15 Juni. — Jonnart heeft aan Zaimis medegedeeld, dat hij bevel had de blokkade op te geven.

De onttroning van koning Konstantijn

LONDEN, 16 Juni. — De Atheensche korrespondent van de «Daily Telegraph» seint nog enkele bijzonderheden over de onttroning van koning Konstantijn. Deze voedde, ofschoon hij wist wat er voor hem in het vat lag, nog altijd hoop. Ditmaal echter hadden drie generaals, die Frankrijk naar Griekenland had gezonden om er de gebeurtenissen te volgen en Jonnart verzekerd dat er niets zou gebeuren en dus was 's konings lot bezegeld. Den volgenden morgen, toen Zaimis voor de tweede maal aan boord van een Franschen kruiser Jonnart ontmoette, deelde deze hem de beslissing van de drie beschermende mogendheden tot onttroning van den koning en zijn verwijdering uit Griekenland mede. Hij mocht afstand doen ten behoeve van een zijner zonen, behalve den kroonprins, en hem werd een jaargeld van £ 20.000 beloofd.

In den kroonraad, daarop ten paleize gehouden, waaraan alle anti-Venizelistische voormale eerste ministers deelnamen, adviseerden sommigen tot tegenstand, maar Konstantijn verwierp dien raad en nam zijn beslissing, ten einde zijn volk noodeloos bloedvergieten te besparen.

Militaire maatregelen

MILAAN, 16 Juni. — De «Corriere della Sera» meldt: «De troepenoproeping tot militaire bezetting van Griekenland bedraagt 75.000 man. In de Griekesche wateren zijn 35 oorlogsschepen der geallieerden bijeengetrokken». Volgens andere bladen melden, zijn uit onbekende oorzaken de Italiaansche havens op 13 Juni voorbijgaand versperd geworden. Men gelooft, dat troepenverplaatsingen naar Griekenland plaats hebben.

In Rusland

Inbraak in de kamer van Henderson te Petersburg

STOCKHOLM: Volgens de «Beurscourant» te Petrograd hebben inbrekers zich verleden week toegang weten te verschaffen tot de kamer door den heer Henderson, Engelsch minister van arbeid, in een hotel aldaar bewoond. Zij hebben de kamer tot in alle hoeken doorzocht, terwijl de heer Henderson zich in het Engelsche gezantschap bevond. Het plan der inbrekers, die naar alle waarschijnlijkheid gewichtige dokumenten wilden bemachtigen, is niet geslaagd.

De Konferentie van Stockholm

Het Vredeprogramma van den Arbeiders- en Soldatenraad

PETERSBURG, 15 Juni. — Volgens eene melding van de «Petersburgsche Telegraphen Agentur» heeft het uitvoerend komiteit van den Arbeiders- en Soldatenraad als antwoord op den brief van Albert Thomas, Henderson en Vandervelde eene verklaring over het programma der door den Arbeiders- en Soldatenraad voorgenomen internationale socialistische konferentie gepubliceerd, waarin hij uiteen legt dat de Russische revolutie de dringende noodzakelijkheid van 't sluiten van den vrede en eene vereeniging der arbeiderschap van alle landen met dit doel bewezen heeft, en wel van eenen vrede zonder annexaties en zonder oorlogsvergoedingen, tegen 't streven in van imperialistische en militaristische belangen. De konferentieleden zouden zich na erkenning van 't zelfbestemmingsrecht aller volkeren zonder moeite over de toekomst van Elzas-Lotharingen en van andere gebieden kunnen t'akkoord stellen en over het bedrag der schadevergoedingen voor de door den oorlog verwoeste landen België, Polen, Galicië, Servië, enz. verstaan, die niets gemeens heeft met de oorlogsvergoedingen gelijk men die een overwonnen land oplegt. Wat de voorwaarden voor de deelneming aan de konferentie aangaat, verlangt de Arbeiders- en Soldatenraad van niemand zijne tot hiertoe gevolgde politiek te verzaken, doch houdt ook eene verplichting van gelijk welke besluiten reeds voor 't begin der konferentie bij te treden, voor onnoodig; de konferentie der socialisten kan slechts een uitslag hebben, als hare deelnemers zich niet als vertegenwoordigers van oorlogvoerende partijen, maar als vertegenwoordigers eener eensgezinde arbeidersbeweging naar het gemeenschappelijk doel van eenen algemeenen vrede aanzien.

De Russische afgevaardigden

STOCKHOLM, 15 Juni. — Tegenover eene Agenturmelding, dat ernstige moeilijkheden het totstandkomen der konferentie van Stockholm in gevaar brachten, maakt Branting een hem toegekomen Petersburgsch telegram van 12 Juni bekend, dat luidt als volgt: «Onze afvaardiging komt dra naar Stockholm.»

(Get.) Uitvoerend Komiteit van den Arbeiders- en Soldatenraad.

Het protokool der Duitsche Socialistische meerderheid voor Stockholm

In zijn nummer van heden publiceert de «Vorwärts» den tekst van het antwoord der Duitsche delegatie op de door het Stockholms komiteit gestelde vragen. Wij geven dit schriftstuk weer met enkele verkortingen (schrijft «Berliner Tageblatt»).

«De Duitsche socialdemokratie, heet het inleidend, streeft naar eenen Vrede der verstandhouding. Gelijk zij de waarborging der politieke, economische en kultureele ontwikkelingsvrijheid van het eigen volk eischt, veroordeelt zij ook de overweldiging der levensbelangen der andere volken. Slechts zulke vrede draagt de waarborg voor de duurzaamheid in zich, slechts hij maakt het de volken mogelijk de atmosfeer van vijandelijke spanningen te overwinnen en al de krachten ten dienste van de sociale ontvoogding en van de eischen der hoogste nationale en menschelijke kultuur te stellen.

Van dit algemeen richtsnoer uit hebben wij het voorstel van den Petersburgschen Arbeiders- en Soldatenraad voor eenen vrede zonder annexaties en kontributie op den grondslag der nationale zelfbestemming onze toestemming gegeven. Duuruit volgt ons stellingname in de bijzonderheden als volgt:

1. Annexaties: Wij zijn tegen gewelddadige gebiedstoeeigeningen. Bij grensveranderingen op grond van wederzijdsche verstandhouding moet de betreffende bevolking, zoover zij het wenscht bij het oud staatsverbond te blijven, de redelijke en economische mogelijkheid der verplaatsing verzekerd worden. Met de verwerping aller gewelddadige annexaties is natuurlijk ook de teruggave van ontnomen koloniën geëischt.

2. Oorlogsvergoedingen; Het opdringen eener oorlogsvergoeding is te verwerpen. Het zou ook slechts na volkomen nederlaag van eene der oorlogsvoerende partijen te bereiken zijn. Iedere dag verder strijd verhoogt echter de som der offers aan goed en bloed voor beide zijden zoo geweldig, dat reeds uit deze reden een uitstel van den vrede, om vergoedingen af te dwingen, niet te verantwoorden zou zijn. De economische verslaving van een volk door het andere zou ook eenen duurzamen vrede onmogelijk maken.

3. Herstelling; Zoover met deze kwestie de politieke herstelling der staatsonafhankelijkheid gemeend is, beantwoorden wij met ja.

Afwijzen moeten wij daarentegen de gedachte eener eenzijdige verplichting tot herstelling van vernietigingen in de door den oorlog getroffen gebieden. Deze schade is op alle oorlogsterreinen van vriend en vijand gebeurd. Eene eenzijdige schadevergoedings-verplichting ware niets anders dan eene oorlogsvergoeding in verholen vorm.

Voor Staten die uit eigen kracht hun door den oorlog vernield economisch leven niet weer kunnen opbouwen, kan internationaal financieele hulp op grond van wederzijdsche overeenkomst voorzien worden. Het grootste verlies, dat de menschheid getroffen heeft, de vernietiging van menschenlevens laat zich niet vergoeden.

Zelfbestemmingsrecht der naties:

Wij verstaan onder het zelfbestemmingsrecht der naties het recht der volken op behoud of heroprichting hunner politieke onafhankelijkheid. Wij zijn voor de herstelling van een onafhankelijk België. België mag noch een vasallenstaat van Duitschland, noch zulk een van Engeland of Frankrijk worden. Ten opzichte van Servië en de andere Balkanstaten sluiten wij ons bij het door onze Oostenrijksche partijgenooten gezegde aan. Kongres-Polen en Finland mag de erkenning van het recht der zelfbestemming niet ontzegd worden. Bij andere vreemdstammige gebieden, zoover eene staatsonafhankelijkheid niet in kwestie komt, is minstens autonomie voor de ontwikkeling van het eigen nationaal leven te waarborgen.

Eene derde groep vormen de vroegere zelfstandige volken van zekere kultuur, die vroeger offers der van imperialistische onderwerping geworden zijn, en welker staatsrechterlijke aanhoorigheid door dezen oorlog eene verandering ondergaan heeft. Hiertoe behooren: Ierland, Egypte, Tripolis, Marokko, Indië, Tibet en Corea en andere landen die vroeger een eigen staatsleven hadden. De Duitsche socialdemokratie betuigt de grootste sympathie naar het streven van al die volken naar 't bereiken hunner nationale vrijheid.

5. Autonomie der nationaliteiten: Zoover hieronder de kultureele autonomie der binnen een groot staatsverband bestaande vreemdsprekend deel gemeend is, zal de Duitsche socialdemokratie ook verder volgens hare vroegere stelling, voor de erkenning van deze optreden. Voor het Duitsche rijk komt hier de aanspraak onzer in Noord-Sleeswijk, Posen en West-Pruisen, evenals in Elzas-Lotharingen wonende medeburgers met Deensche, Poolsche en Fransche moedertaal in aanmerking. Wij verdoorcelen ten scherpste elke inkrimping in 't gebruik der moedertaal evenals elke andere hinderring van 't vrij gebruik hunner bijzondere nationale eigenaardigheid en kultuur.

Wat de verhoudingen der verschillende nationaliteiten binnen het Oostenrijksch-Hongaarsche staatsverbond betreft, sluiten wij ons ook hier bij het gezegde onzer Oostenrijksche partijgenooten aan.

6. Elzas-Lotharingen.: Wat het in den formulier van het komiteit onder nationaliteiten met opgetelde Elzas-Lotharingen betreft, is eerst te zeggen, dat Elzas-Lotharingen nooit een zelfstandig nationaal staatswezen was, noch als eene bijzondere nationaliteit kan worden aanzien. Volgens zijne ethnografische natuur, dus volgens afstamming en taal is de bevolking van Elzas-Lotharingen bijna voor de 9-10 van Duitsche nationaliteit, slechts 11.4 t. h. der bevolking spreekt fransch als moedertaal. Elzas-Lotharingen behoort verder ook niet tot de gebieden die door den gang van den oorlog van bezitter verwisseld hebben: het is, van een smalle grensstrook afgezien, in 't machtsbereik van den Duitschen Staat gebleven. De oproep der kwestie van zijne staatsaanhoorigheid is dus ook van dit oogpunt uit niet te bepalen.

De oorspronkelijk staatsrechterlijk als ethnografisch tot Duitschland behoorende Elzas-Lotharingsche gebieden zijn nevens andere gebieden, door Frankrijk vroeger langs den weg van gewelddadige annexaties uit het verbond van het Duitsche rijk gerukt. Daar den vrede van Frankfurt in 1871 kregen zij hunne oorspronkelijke staatsaanhoorigheid terug. Het is dus gansch onreshtvaardig van een historisch recht van Frankrijk op deze gebieden te spreken. De gewelddadige opdringen eener teruggave van Elzas-Lotharingen niets anders dan eene annexatie en meestendeels eene annexatie van vreemdsprekend gebied door Frankrijk. Zij is dus volgens het princiep van eenen vrede zonder annexaties af te wijzen.

De Duitsche socialdemokratie eischt voor de Elzas-Lotharingers de waarborging van volledige gelijkberechtiging als zelfstandige Bondsstaat binnen het Duitsche rijk, evenals de vrijgezinde demokratische uitwerking van zijn binnenlandsche wetgeving en bestuur.

Met de regeling der Elzas-Lotharingsche kwestie in dezen zin als Bondsstaat, gelijkberechtiging en verstgaande binnenlandsche politieke autonomie hebben zich ook voor den oorlog de Fransche partijgenooten t'akkoord verklaard.

Het princiep van eenen vrede zonder an-

FEUILLETON VAN «VOORUIT» (59

LUC EENOOG

naar het fransch van

Léon Cladels: « N'a qu'un oeil », door Millie

— Een dergelijk monster aan de rechtvaardigste wraak onttrekken! Ah, vader, wij die om uwe rechtvaardigheid geroemd wordt, verklaar mij dit, ik smeek u.

Luc trilde als een riet, een diepe rimpel verscheen op zijn voorhoofd en zijne wenkbrauwen plooiden zich. Gansch radeloos vroeg hij:

— Wat, wat zegt gij?

— Ik zeg dat de moedigen, die u uit den kerker verlost hebben, verrast als zij waren door uw geween, ontwapend door uw smeeken, berouw hebben, zich schamen over hunne schandige en laffe toegevendheid en dat zij eenparig uw gedrag afkeuren. Waar hebt gij den schelm heen gebracht? Men gaat hem opzoeken, men wil hem hebben. Neem u in acht, vader!

— Ik vrees niets, antwoordde Luc, steeds even verblind. Ik heb mij niets te verwijten en hij is in veiligheid.

— Misschien, antwoordde zij met nadruk. Men is aan het zoeken in het kreupelhout, men heeft de wegen afgezet, men gaat van stulp tot stulp, men omringt de bruggen, men zet de bronnen af, zoodat het onmogelijk is te ontsnappen! Ah, en gij, vader, gij houdt den woestaard verdoken?

— Daar ben ik vrij van, mijn kind!

— Gister nog waart gij het niet. Terwijl gij zuchtet in den diepen kerker, waaruit zij u verlost hebben, en waarin hij u gestooten had, wist gij niet eens wat de gemeene, ellendige schurk tegen u beraamde, en dergelijk ongediert neemt gij onder uwe bescherming?

— Wat kon hij tegen mij nog beramen?

— Roovers van zijne soort bebben nooit anders dan verraad in het plan! Dikwijls heb ik hem hier in den omtrek gezien, eerst 's morgens, dan 's avonds, eerst te paard, dan te voet. « Zijt gij daar, blonde, » vroeg hij mij meermalen met schalksche stem. «Ja, hier ben ik, eerwaarde, » antwoordde ik dan, en op mijne zoo dikwijls herhaalde vraag: « Maar waar is mijn vader, » klonk het altijd: « Morgen zal hij komen. » Maar in plaats van mijn vader, was het des anderdaags alweer de onheilspellende roofvogel die te voorschijn trad, altijd op eene geheimainnige, schielijke en onbegrijpelijke wijze. Noch de gloeiende zonnestralen des middags, noch regen, wind of hagel, noch stormbuien beletteden hem gedurig rond onze in rouw gehulde hut te komen sluipen, alsof hij er eene prooi beloerde. Waar ik mij ook bevond of heen begaf, altijd volgde hij mij op de hielen. Zelfs zeer dikwijls des nachts, wanneer ik aan u denkend geen oog kon luiken, werd mij de tegenwoordigheid van den loerenden weerwolf verraden door het onophoudend gehuil en geblaf van Aumon en Fanfan. Wat had de regel in den zin? Op zekeren dag kwam ik van het veld terug. Hij lag op hinderlaag aan den draai van den weg dien gij verleden winter geplaveid hebt. Hij greep mij vast en omhelsde mij. Ik werd rood van schaamte en bloos er nog over als ik er aan denk... Hoe, gij grimlacht, vader?

Een bittere grimlach speelde inderdaad om zijne lippen, toen hij bemerkte met welke krachtdadigheid de woeste maagd hare wangen afveegde waarop zij eens die koude en smadende kussen ontving.

— Eenvoudig kind, mompelde hij, daarover hoeft gij u toch niet te schamen. Hij behandelde u als kind, omdat hij zelf geene kinderen had!

— Ah, was het maar waar! Maar men verzekert integendeel dat hij er in de streek en in de buurt meer dan een heeft.

— Dat is onwaar, liefste, en zijne vrouw, die op dit oogenblik aan het hof te Parijs is en door de koningin zeer geacht wordt, is er zeer bedroefd om. Zelfs weet ik dat zij voornemens zijn een aangenomen kind te nemen...

— Ontwaak dan toch, beste vader. Wrijf eens uwe oogen, want gij schijnt te droomen!

— Ik droom geenszins, liefste.

— Gij spreekt juist alsof gij droomdet, want ik die niet droom, ik heb alles gezien en gehoord.

— Gij hebt u bedrogen, kind.

— Ik ben altijd op mijne hoede geweest!

— Zoo, zoo!

— Zeker, vader, en neem u maar in acht voor den bandiet, want hij bewaakt en bespiedt ons, de booswicht wiens kogels u voorheen om de ooren floten...

— Kogels? Waar? Wanneer?

— Ziet gij wel dat gij droomt. Schuifelde het moordend lood niet langs onze ooren op den dag der zegening, ginds bij het kasteel, toen wij samen ons verwijderden?

De herder schudde het hoofd en scheen eene wijl na te denken.

— 't Is de waarheid, kind, men legde op ons aan en vuurde, maar wij moeten toch bekennen dat ik de schuld er van was, dat ik hem aangevallen had...

— Gij?

— Ja, ik!

— 't Is ongelooflijk!

— Hoe zegt gij?

(Vervolgt.)

---

nexatie sluit vriendschappelijke overeenkomst onzer grensverbeteringen, waar zij ook wezen, natuurlijk niet uit.

Het antwoord gaat dan voort:

« Het recht van ieder volk op politieke onafhankelijkheid en economische ontwikkelingsvrijheid kan onder in achtneming der rechtmatige levensbelangen aller volken slechts dan duurzaam gewaarborgd worden, als het in de vredesverdragen gelukt, het toekomstig volkenrecht in zijn hoofdlinies vast te leggen. Opgave der komende vredesjaren zal het dan zijn, het staatsrecht, het arbeidersrecht, het burgerlijke recht, het handelsrecht internationaal volgens eensgezinde principen uit te werken, met het doel eene immer engere rechts-, economische- en kutuurgemeenschap der volken te scheppen.

1. Volkenrechtsbepalingen: In overeenstemming met de besluiten van het Kopenhaagsch internationaal socialistisch kongres van 1910 eischen wij in details door de vredesverdragen de erkenning van een internationaal scheidsgerecht, aan hetwelk alle betwistbaarheden tusschen de afzonderlijke staten te onderwerpen zijn. Ter verhindering der schending van volkenrechtsverdragen is eene internationale rechtsorganisatie te scheppen.

2. Ontwapening en vrijheid der zee: In de Vredesverdragen zijn overeenkomsten over eene beperking der bewapening te water en te land op te nemen. Het doel der overeenkomsten moet de schepping van een volksleger zijn ter verdediging van het land tegen elken oorolgszuchtigen aanval en gewelddadige onderdrukking. Voor de verschillende wapens van dit volksleger is de diensttijd door internationale verdragen zoo mogelijk te bepalen. De in den oorlog aan te wenden oorlogsmiddels zijn door verdrag te beperken. De wapeningsindustrie is te monopoliseeren door den Staat. De levering van wapens en munitie uit neutrale staten aan oorlogsvoerende machten is internationaal te verbieden.

Het zeebuitrecht is af te schaffen.

De bewapening van handelsschepen is te verbieden. De voor het wereldverkeer gewichtige zeeëngten en interoceanische kanalen zijn onder internationale kontrool te stellen. Voor de verzekering van den wereldhandel tijdens eenen oorlog zijn werk rame waarborgen te scheppen. Het begrip contrabande is internationaal te bepalen. Grondstoffen ter bekleeding en voedingsmiddelen zijn van de contrabandelijsten uit te sluiten. Het privaat bezit is tegen 't ingrijpen van oorlogvoerenden te waarborgen. Het postverkeer tusschen oorlogvoerenden en neutralen en de neutralen onder elkander is ook in geval van oorlog te verzekeren. Het begrip blokkade is opnieuw te bepalen.

3. Economische- en sociaal-politieke kwesties: Opdat de toenadering der volken niet verhinderd worde, zijn in de vredesverdragen bepalingen op te nemen, die zekerheid ertegen waarborgen dat de oorlog als economische oorlog voortgezet wordt. Door de vredesverdragen moet de verkeersvrijheid te land en te water weer hersteld worden.

Het protectionistisch tolsysteem is af te schaffen. Het handels-politieke doel moet de afschaffing aller tol- en verkeerbeperkingen blijven.

Voor de kolonieën is de « open deur », 't is te zeggen gelijk recht voor economische bedrijvigheid aller volken, te bepalen.

4. Afschaffing van de geheime diplomatie. Wij eischen dat alle staatsovereenkomsten en wederlandelijke verdragen aan de kontrole van de volksvertegenwoordigingen zullen onderworpen worden.

Praktische verwerkelijking dezer doeleinden. Er moet om getracht worden, dat het zich voor het internationaal socialisme er om handelt om de vrede mogelijk spoedig te doen plaats vinden. Deze kan na onze overtuiging bereikt worden als een verstandhoudingsvrede op den grondslag: geen aanhechtingen, geene schadevergoedingen, zonder dat te voren bijzondere studie-comiteiten ingericht worden.

Aktie van de Internationalen. De Europeesche neutralen moeten deelnemen aan de nieuwe regeling van economische, sociaal-politieke en rechtskwesties van internationalen aard. De medewerking van de gekozen volksvertegenwoordigingen is vanzelfsprekend. Aanzien de ervaringen die het poletariaat van alle aan den oorlog deelnemende landen met de parlementsmeerheden in den loop van den oorlog gemaakt heeft, zal dier medewerking wel is waar dan slechts oorlogverkortend zijn wanneer de socialistische partijen met alle hun ten dienste staande krachten op de regeeringen, zoowel als ook op de parlementen in den zin voor eene spoedige vrede inwerken.

Daarmede zijn ook tegelijk de verdere vragen betreffende de medearbeid der Internationale gedurende de vredesonderhandelingen beantwoord. De invloed van de socialistische partijen op de regeeringen, de volksvertegenwoordiging en op de officieele vredesconferentie moet altijd sterker worden.

Werkzaamheid der socialistische partijen voor den Vrede. Het bestuur der sociaaldemokratische partij van Duitschland heeft in twee brochuren eene « verzameling der verklaringen, oproepen en rijksdagredevoeringen », over de stelling der partij tot den oorlog en de vredesdoeleinden, uitgegeven. In deze documentenverzameling wordt het bewijs gevoerd dat de S. D. partij van Duitschland, zooals alle andere soc. partijen, principieel op den bodem van de landsverdediging staat; voor de vredesuiting sedert den eersten oorlogsdag gewerkt heeft en dat ze voor een verstandhoudingsvrede geene andere voorwaarden kent als de bereidwilligheid ook der tegenstanders voor zulk eenen vrede. Deze vredesarbeid heeft groote resultaten gehad. Zonder resultaat, helaas, waren de pogingen van de duitsche partij de verscheurde draden met de soc. partijen van Engeland en Frankrijk weer aanteknoopen.

De arbeid voor den vrede kan slechts dan resultaten hebben, wanneer deselve gelijktijdig van beide kanten ondernomen wordt.

Dat zou kunnen geschieden en had ons erachtens reeds lang geschieden moeten, zonder dat op de eene zijde van de andere zijde iets verlangd geworden ware, wat eene prijsgave der eigene volkszaak gelijk zou komen. Wij moeten op alle kanten uitspreken, dat wij slechts de plicht hebben het eigen volk te verdedigen, niet echter de plicht andere volken voor de werkelijke of vermeende misdaden hunner regeeringen te tuchtigen.

Algemeene socialistische conferentie. Wij zijn zonder voorbehoud tot deelname aan een algemeene socialistische vredesconferentie bereid omdat wij het voor de vanzelfsprekende plicht van iederen socialist houden voor den vrede te werken. Van eene bespeking der schuldvraag beloven wij ons geen nut voor den voortgang der conferentie, ofschoon wij dezelve niet uit den weg gaan.

Het kan zich niet daarom handelen over het verledene te discuteeren, het moet zich veelmeer daarom handelen met elkander over het toekomstige overeen te komen. Tegen de deelname van alle socialistische minderheidspartijen tot de conferentie hebben wij niets tegen te spreken.

GENT

Voor wie klopt zal open gedaan worden

De heeren van 't Prov. Com. worden niet losgelaten

De volgende brief werd nog verzonden aan den heer de Hemptinne, Voorzitter van het Gewestelijk- en Provincial Comiteit te Gent:

Gent, den 14 Juni 1917.

Heer Voorzitter,

Opnieuw richten wij een schrijven tot U. Wel ontvangen wij geen antwoord, maar wij zien toch dat gij goed ons schrijven leest, en gij op eene onrechtstreeksche wijze er in de dagbladen op replikeert.

Wij deden U voorstellen nopens het bewaren der eetwaren en het voorkomen der bederving er van. Wij vroegen U, om de diensten aan te nemen van de bijzondere vakmannen, die voorzeker kosteloos hunne ervaringen en kennissen ten dienste van het Provinciaal Comiteit zouden stellen.

Door te beweren dat textielfabrikanten en advokaten niets kennen van bewaren van graansoorten, vleesch en allerlei eetwaren, hebben wij U toch niet gekrenkt, meenen wij?

Door er op te wijzen dat het laten verminderen van waarde, of het laten bederven van eetwaren in deze tijden een onverschoonbare misslag is, nebben wij U toch niet geërgerd?

Gij zendt aan de bladen, na het ontvangen van ons schrijven, volgende mededeeling hieromtrent:

«EETWAREN. — Het Provinciaal Comiteit geeft over het bewaren der bederfbare eetwaren, die voor de voeding der bevolking zijn bestemd, volgende inlichtingen:

» Het Provinciaal Comiteit ontvangt bederfbare eetwaren, met volle lading bij het vertrek uit Rotterdam of andere plaatsen in Nederland.

» Vleesch en kerwijen zijn vóór de afzending aan vrieslucht onderworpen. Bij hunne aankomst te Gent, worden ze binnen de zes uren gelost en naar den koelstand gebracht waar ze blijven tot wanneer ze te koop gesteld of na inzouting naar andere steden verzonden worden. Van bij zijne aankomst wordt zulk vleesch onderworpen aan den officieelen plaatselijken toezichtdienst der eetwaren. Een bijzonder personeel is bestendig in de statie om de aankomstberichten en vrachtbrieven in ontvangst te nemen, zoodat men onmiddelijk de lossing en 't vervoer of de voortzending naar andere steden kan doen. Met de onregelmatigheid in de verkeerdiensten weet men niets op voorhand: men moet verkoopen naarmate de aankomst der koopwaren. Tot hiertoe had men geene misrekeningen ».

Dat er nu eene betere regeling getroffen is, willen wij graag erkennen. Alles komt nu toe in de statie Oefeningsplein.

Maar hoe ging het vroeger? Wat gebeurde er met de vaten varkenskoppen? Moeten wij daarop, en op vele andere gevallen, terugkeeren? 't Best ware wel neen, want de bewering: « Tot hiertoe had men geene misrekeningen » zou in een aardig daglicht komen. Overigens, ons doel was enkel betere regeling voor het bewaren der eetwaren te bekomen, en, daar zijn wij gedeeltelijk in gelukt.

In het bericht aan de bladen gezonden door het Prov. Com. wordt gesagd:

« De kaas komt toe in wagons met volledige lading » en wordt onmiddellijk aan de plaatselijke komiteiten » der provincie verzonden. Deze moeten nazien of de » koopwaren verkoopbaar zijn, want veelal is de kaas » jong en moet hij in den kelder geplaatst worden. Te » Gent worden nazicht en verzorging aan een bijzon» der bevoegd, welgekend persoon toevertrouwd. »

Goed, heer voorzitter. Maar als zulks noodig is voor de kaas, is zulks noodig voor het graan, het meel, de vleeschwaren, kortom voor alles wat eetwaren betreft. Denkt er eens aan om zulks uit te breiden. De gerst die aankomt op den Dok, wordt, voor de bedeeling Gent, naar den molen van Duyckers gedaan, en voor het omliggende naar de molens van Deinze. Men bergt dan het gerstemeel in een der hangars van Port Arthur te Gent. Vraagt eens hierover het oordeel van bevoegde mannen. Zij zullen u zeggen dat deze hangars ongeschikt zijn om meel te bewaren.

Ten slotte zegt het Prov. Com.:

« Er zijn een zekere soort groenten aangekomen, in» sonderheid sla en komkommers. Van bij de aankomst » worden deze ter beschikking der bevolking en der » voedingswerken gesteld. Om ze langer te bewaren » worden ze op behoorlijke temperatuur in den koel» stand geplaatst. »

Heer voorzitter, het woord « koelstand » zou hier dienen gewijzigd te worden in « hooge warmtestand ».

De groenten worden gebracht naar de mouterij Bauters, Slijpstraat, Gent. Sla, komkommers, « stekken » en « buitenbladeren » van bloemkoolen worden daar onder hooge temperatuur op droogkamers gelegd.

Inzlende de groote hoeveelheid water welke sla, komkommers en stekken van bloemkoolen inhouden, geeft de drooge stof voorzeker niet de waarde der brandstof terug.

't Ware dus meer dan noodig ook voor deze bewerking beroepsmannen te raadplegen. Er zijn voorzeker andere minder kostelijke middels om groenten te bewaren, b. v. door inzouten. Het droogen van ajuin wordt door vakmannen aanbevolen; nu juist dat werdt niet gedaan.

Wat wij nu toch maar niet kunnen begrijpen, is dat te Gent alles wat het Provinciaal Comiteit verkoopt duurder is dan te Antwerpen.

De puling wordt te Gent verdeeld in vier soorten: aan 6, 5, 4, en 3 fr. den kgr. Hier verkoopt men per kgr. dus zonder verwegen, ook met het gevolg dat slechts enkelen, die uren queue maken, een tot twee kgr. bemachtigen, anderen niets.

Te Antwerpen krijgt ieder gezin 150 grammen per persoon aan 90, 70 en 35 centiemen.

Per 150 grammen gerekend is de prijs te Gent 90, 75, 60 en 45 centiemen. Men ziet dat de indeeling van meer dan drie soort, bij de vergelijking der prijzen een groot verschil geeft.

Waarom rekent het Provinciaal Comiteit te Gent steeds meer dan het Provinciaal Comiteit te Antwerpen? Waarom moet hier zulke belangrijke meer-winst gedaan worden?

Wat het brood betreft waarover wij nu beschikken, het is niet eetbaar. Wij weten niet wat de samenstelling er van is, maar betwijfelen grootelijks of het wel voedende bestanddeelen bevat. 't Is een soort kleverige deeg die maar niet te bakken is.

Is er dan geen middel om dat te veranderen?

Wij zien met genoegen dat kiekens, paling en andere lekkere brokken, — zóó raar geworden, — verkocht worden door het Provinciaal Comiteit, zulks voor de begoede bevolking. Maar wij zien ook met treurnis dat de voedende kracht van verdikt een, of beter van de pint soep, in gemeentelijke, half- en geheel-betalende keukens van week tot week vermindert. Daar eene nieuwe vermindering opgelegd is, bevat iedere portie nog slechts... tweo .. grammen spek en saindoux!

Wat voedingswaarde kan dat hebben?

In uwe reglementen drukt gij de voedingswaarde der portiën uit in calorièn (1). Iedere portie, volgens uw reglement, zou 300 calorièn moeten bevatten. Maar wat houdt eene portie nog in als getal calorièn?

Overigens, heer voorzitter, de theorie dat slechts een zeker getal calorièn warmte voor de voeding van een mensch noodig zijn, is onvolledig.

Deskundigen zeggen ons hierover:

« De toepassing van calorièn-waarde der voeding mag niet absoluut zijn. Bij het uitdrukken van de voedingswaarde in calorièn wordt alleen gelet op de verbrandingswaarde, dus op de hoeveelheden warmte en arbeid die door een bepaald gewicht voedingstof kunnen geleverd worden. Behalve voor het voortbrengen van warmte en arbeid, dient het voedsel ook als bouwmaterieel voor de spieren van ons bloed, daartoe dienen uitsluitelijk de eiwitstoffen of proteinen-vetten, suiker zetmeel kunnen de eiwitstoffen boudende voedsels, zooals melk, kaas, vleesch, eieren, enz., nooit vervangen. »

Gij ziet, Heer Voorzitter, hoe noodig het is dat de portie eten in de kostelooze-, half- en geheel betalende keukens verdubbeld en aangevuld worden.

Ook zoudt gij al het mogelijke dienen te doen om benevens paling, kiekens, kaas, enz., bestemd voor de begoede klas, een of ander voedingswaar te vinden die goedkoop is en die de ongelukkigen uit de ongelukkigen zich kunnen aanschaffen aan kleinen prijs.

Neem ons het aanhoudend en hardnekkig aandringen niet ten kwade, wij hebben enkel tot doel U in te lichten over den waren toestand der bevolking. Door Uw stand, door Uwe omgeving komt Gij nooit in aanraking met het volk. Zijn toestand is U onbekend, ja soms zijn er enkele betreurenswaardige gevallen, die U over geheel die massa een verkeerd oordeel doen vellen. 't Is om dat te keer te gaan dat wij zoo aandringen, wel wetende dat Gij niet stelselmatig zult verwerpen wat de bevolking kan ten goede komen. Hoe klein, hoe gering de verbetering ook zij die door ons aandringen komt, zij geeft ons meer voldoening dan een lange schoon geschreven brief vol afwijkingen.

Op dat schrijven en op de vorige brieven een antwoord verwachtend, Heer Voorzitter, aanvaardt, enz.

E. VAN SWEDEN.

(1) Calorie of warmte-eenheid, is de hoeveelheid warmte die noodig is om de temperatuur van een liter water met een graad te verhoogen.

Vreeselijke moord te Gent

Vrijdagavond rond 9 uur is een vreemd persoon komen aanbellen aan den boekwinkel Hemelsoet, St-Baafspaats, 20, tijdens de afwezigheid van Mej. Hemelsoet en eene bloedverwante.

De meid opende en de man drong aan om zekere persoon te spreken, die hij beweerde in huis te moeten zijn, wat de dienstmeid naar waarheid ontkende. Onder bedreigingen zegde hij die persoon volstrekt te moeten hebben en eischte zelfs het huis te doorzoeken. Dit niet durvende weigeren, leidde de meid hem rond en op den zolder heeft hij haar zoo erg als gedood met hamerslagen op het hoofd; hij bracht haar ook enkele steken toe.

In huis was er ook nog eene verlamde bloedverwante welke de moordenaar is komen zien maar aan wie hij, hare volslagen hulpeloosheid vaststellend, geen leed gedaan heeft.

Toen mej. Hemelsoet en hare bloedverwanten thuis kwamen, deelde de lamme vrouw hun mede wat zij van het gebeurde wist: zij had namelijk van boven een smartkreet gehoord. Men ging zien en vond het slachtoffer.

Het parket en de policie, onmiddellijk verwittigd, zijn nog denzelfden avond de noodige bestatigingen komen doen. De heeren dokters Debersaques en De Cock hebben haar verzorgd, waarna ze naar het gasthuis overgebracht is. De toestand van het slachtoffer is zeer erg. De schedel is gekloven en de hersens vloeiden uit de wonden.

Het slachtoffer was eene genaamde Alma Noterman, 22 jaar oud, geboortig van St. Maria-Hoorebeke.

Diefstal schijnt de drijfveer der misdaad geweest te zijn, want de dader heeft een kistje meegenomen.

FEESTLOKAAL "VOORUIT"

(St-Pietersnieuwstraat)

Tentoonstelling betreffende Vervalsching en Bederving van Levensmiddelen

VOORDRACHTEN

Dinsdag, om 4 1/2 ure, door R. Malschaert:
Het Menschelijk Lichaam en zijne levensprocessen in verband met de Voeding.

Donderdag, om 4 1/2 ure, door R. Malschaert:
De rol van het bloed.
Opname van voedsel en warmteverbruik

M. en Mevr. Joseph Lagaert-Piens en hunne kinderen; M. en Mevr. Leon Piens-Cordonnier; Mej. Olga Piens; M. en Mev. Albert Piens-Van Autryve; Mejne Marie, Ernestine, Romaeia en Rachel Piens; de familie Piens; de familie Van Hautte, melden Ued. met droefheid het onherstelbaar verlies welke zij komen te ondergaan door het afsterven van hunnen beminden Vader, Schoonvader, Grootvader, Broeder, Schoonbroeder, Oom, Grootoom en Kozijn

MIJNHEER

POLYDOOR PIENS

weduwnaar van wijlen

MARIE-ELODIE VAN HAUTTE

geboren te Ledeberg, 1 Februari 1851 en er overleden na eene kortstondige ziekte den 16 Juni 1917.

De burgerlijke begraving welke gij verzocht wordt te willen bijwonen zal plaats hebben op Maandag 18 Juni, om 5 ure namiddag.

Vergadering ten sterfhuize om 4 3/4 ure.

Kazernstraat, 33, Ledeberg.

Vrijdag 15 Juni stierf, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van 60 jaren, onzen teergeliefden echtgenoot, vader en oom

MIJNHEER

Jan-Victor MINNE

Hij was een voorbeeldig echtgenoot en vader, en werd door allen die hem kenden geacht en bemind. Zijn aandenken zal ons steeds dierbaar zijn.

De burgerlijke begraving had plaats zondag op het Gemeentekerkhof.

J. Van Den Berghe — S. Minne — Philippo-Van Den Berghe — De Vos-Minne — Minne-Puesters — Matthieuws-Minne.

Tulpstraat, 45, Gent.

STADSNIEUWS

— ZIEK GEVALLEN. — De Keuklaere Victorine, wed. Alfons Motte, woonad Gezondheidstraat, is ziek gevallen in de Oudburg. Zij werd huiswaarts gebracht.

— De genaamde Korsinski R., 34 jaar oud, daglooner, wonend Pluimstraat, is op den Meulestedesteenweg ziek geworden. Na door Dr. De Raeve verzorgd te zijn geweest werd hij naar het hospitaal overgebracht.

Mededeelingen

WERKBEURS. — Worden gevraagd op 16 Juni: *Mannen:* paswerker; smedees; ketelmaker; helper-ketelmaker; smid-bankwerker; ijzervormers; wagensmid; hoef- en wagensmid; ijzerdraaiers; metsers; kalseiders; kloefkapper; wagenmaker; behanger; vulcaniseerder; goudsmid; dagbladverkooper; schoenmaker (atelier); schoenmaker (vrouwenwerk te huis); pedalist.

Halve gasten: smid-bankwerker; behanger; beeldhouwer; vulcaniseerder; goudsmid; schoenmaker; haarkapper.

Leerlingen: Loodgieter, sigarettenmaker; haarkapper.

MAATSCHAPPIJ *van Geschied- en Oudheidkunde.* — Gewone algemeene Vergadering, Woensdag, 20 Juni 1917, om 8 uur, in het lokaal der Maatschappij (Lakenhalle).

SINT-AMANDSBERG. — *Boter.* — Dinsdag in de Gemeenteschool, Schoolstraat, voor de nummers 366 tot en met 1007, van 2 1/2 tot 5 1/2 ure namiddag. Rantsoen 1/4 kgr. Prijs 1,55 fr.

LEDEBERG. — *Boter.* — Heden maandag, van 2 1/2 tot 5 1/2 ure namiddag, van 3 tot 5 ure, voor de nummers 2491 tot 2750.

KAPPER. Men vraagt een halve gast: *Boulevard Albert, 84, Gent* (St. Pieters-Statie). 2192.

GEVRAAGD: bekwame schoenmakersgasten voor genaaid- en genageld werk. Goed loon en verzekerd werk: *Tweebruggenstraat 18bis, Gent.* 2122.

MEN VERLANGT TE KOOPEN, uit occasie, een keukenvuur (met ovens). Adres: *St-Pietersvrouwstr. 95, Gent.* 2196.

MEN VRAAGT eene mekaniek-lintzaag te koopen, in goeden staat, minstens 80 centimeters diameter. Aanbiedingen te sturen: *Begijnhoflaan, 38, Gent.* 2192.

MEN VRAAGT kloefkappers goed op de hoogte van het vak. Zeer goed loon. Zich aanbieden van 8 tot 10: *Begijnhoflaan 38, Gent.* 2193.

OVER TE NEMEN: oud gekende estaminet met zaal voor het geven van noenmalen en bruilofttafels met alle toebehoorten: *Plezante Vest, 49, Gent.* (Tapperij Teniers). 2173.

SCHRIJNWERKERS en Mekaniekwerkers worden gevraagd: *Makelaarstraat 7, Gent;* goed loon, vast werk. 2184.

TE HUREN: voor deftige persoon, twee schoone gegarnierde en ongegarnierde kamers op het 1e met logia, zolder en kelder: *Muinkkaai, 50, Gent.* 2188.

TWEE jongen gasten gevraagd om bij bloemist te werken. Zich te wenden: *Brugsche steenweg, Gent.* 2181.

VERLOREN: zondag in den bosch van Meirelbeke, jong bleek bruin hondje, ras Brabançonne, antwoordend op den naam Lady. Terug te bezorgen tegen goede belooning: *18, Boulevard Albert.* 2177.

Aankomst van 500.000 kgr.
BRANDHOUT (Sparrenhout)
Verkoop in het groot en in het klein
Bijzondere prijzen voor voortverkoopers
MEIBLOEMSTRAAT, Nr 34, BRUGSCHEPOORT

VRAAGT OVERAL
HUISHOUD- & TOILETZEEP
der
SAVONNERIE SANS RIVAL
26A, ROODETORENSTRAAT, 26A
GENT

GEHEIME ZIEKTEN
De WITTE CAPSULEN van Dr DAVIDSON genezen radikaal zonder werkverlet, op alle oogenblikken en bij beide geslachten, alle stadiën van inflammatiën der Waterorganen, Blaas en Nieren, zooals uitloopingen, Witte verliezen, Pijnlijke ongangen, Lendenpijnen, Steen, troebele, pijnlijke of brandende Waters, Speen. Geen gevaar van blinkering, zooals bij de ontsteking aan de organen gevolgen. Fr. 6 doos van 48 capsules. Apotheek 15, rue des Eyrandes, Depot te Gent, De Moor, 45, Burgstr. Antwerpen, De Smet, 38, Lange Klarenstraat.

De fijnste SIGAREN
zijn ongetwijfeld deze van 4 merk
MONARCA
Gedeponeerd door ED. DE LOORE
BUREEL en MAGAZIJN: Fuchslaestraat, 104 GENT
bij de Ryhovelaan